

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01961/2025-ERU

V Ostravě dne 14. března 2025

Č. j. 01961-6/2025-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-00239/2025-ERU, zahájeném z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **HALIMEDES, a.s.**,

se sídlem Senovážné náměstí 978/23, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO: 290 15 961,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost HALIMEDES, a.s., se sídlem Senovážné náměstí 978/23, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO: 290 15 961 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že závažně ztížil výkon dozoru podle ust. § 18 odst. 1 energetického zákona, neboť v rozporu s ust. § 10 odst. 2 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“), jakožto kontrolovaná osoba neposkytl kontrolujícím potřebnou součinnost, když Energetickému regulačnímu úřadu nejpozději dne 10. února 2025 neposkytl veškeré požadované podklady a informace specifikované v Žádosti o poskytnutí podkladů a informací ze dne 14. ledna 2025, č. j. 11079-98/2024-ERU.

II.

Podle ust. § 91a odst. 9 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

500 000 Kč (slovy: pět set tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05925.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

2 500 Kč (slovy: dva tisíce pět set korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05925.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní řízení bylo zahájeno na základě vlastních zjištění Energetického regulačního úřadu (dále také „ERÚ“ či „správní orgán“). Oznámení o zahájení kontroly č. j. 11079-1/2024-ERU ze dne 6. září 2024 a Žádost o poskytnutí podkladů a informací č. j. 11079-98/2024-ERU ze dne 14. ledna 2025 včetně doručenek datových zpráv byly dne 12. února 2025 vloženy správním orgánem do správního spisu pod č. j. 01961-1/2025-ERU.

II. Průběh správního řízení

- [2] Na základě skutečností známých ERÚ z jeho činnosti a po prostudování podkladů obsažených ve spise sp. zn. OSR-01961/2025-ERU vydal ERÚ dne 12. února 2025 příkaz č. j. 01961-3/2025-ERU, který byl účastníku řízení doručen dne 20. února 2025. Uvedeným příkazem uznal ERÚ účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, za což mu uložil pokutu ve výši 500 000 Kč.
- [3] Dne 27. února 2025 byl ERÚ doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě a jeho doručením byl příkaz zrušen a v řízení bylo pokračováno.
- [4] Dne 28. února 2025 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o pokračování ve správním řízení a Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 01961-5/2025-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 5. března 2025. ERÚ účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit majetkové poměry. Na toto vyrozumění účastník řízení nereagoval. Ke sdělenému obvinění se tedy nikterak nevyjádřil, a to ani v rámci podaného odporu proti příkazu.
- [5] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

- [6] Účastník řízení je právnickou osobou – obchodní společností, a to konkrétně akciovou společností, která vznikla dne 6. ledna 2010 a je zapsaná ve Veřejném rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze oddíl 15846, vložka B. Účastník řízení je držitelem licence na obchod s plynem č. 241014862.
- [7] Správním orgánem bylo zjištěno, že ERÚ dne 10. září 2024 zahájil podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) kontrolního řádu doručením Oznámení o zahájení kontroly č. j. 11079-1/2024-ERU ze dne 6. září 2024 u účastníka řízení kontrolu, jejímž předmětem bylo dodržování ust. § 11 odst. 10 energetického zákona v souvislosti s vyúčtováními dodávky plynu a sdružených služeb dodávky plynu zákazníkům účastníka řízení.
- [8] Dne 14. ledna 2025, v rámci prováděné kontroly, ERÚ zaslal účastníku řízení Žádost o poskytnutí podkladů a informací, č. j. 11079-98/2024-ERU, když konkrétně požádal účastníka řízení v souladu s ust. § 8 písm. c) kontrolního řádu především o poskytnutí (i) kopie 218 vyúčtování dodávky plynu nebo sdružených služeb dodávky plynu vyhotovených zákazníkům v odběrných místech uvedených v příloze žádosti za období dodávky uvedené rovněž v této příloze a (ii) kopie dokladů o tom, že tato vyhotovená vyúčtování byla zákazníkům odeslána, předána nebo zpřístupněna, k čemuž mu poskytl lhůtu 15 kalendářních dnů ode dne doručení žádosti.

- [9] Žádost byla účastníku řízení doručena dne 24. ledna 2025. Účastník řízení na žádost nikterak nereagoval.
- [10] Správní orgán rovněž z kontrolního spisu zjistil, že účastník řízení ERÚ nereagoval na žádnou z předešlých žádostí o poskytnutí podkladů a informací v rámci prováděné kontroly, konkrétně žádost obsaženou v Oznámení o zahájení kontroly č. j. 11079-1/2024-ERU ze dne 6. září 2024 či žádost obsaženou ve Výzvě k součinnosti č. j. 11079-3/2024-ERU ze dne 8. října 2024.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [11] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [12] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [13] V daném případě je rozhodným dnem 11. února 2025, tedy den následující po dni, do kterého měl účastník řízení požadované podklady a informace ERÚ podle žádosti poskytnout.
- [14] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon. Zákony nebyly od spáchání vytýkaného jednání účastníkem novelizovány. Správní orgán tedy neshledal důvod pro aplikaci výše citovaných ustanovení právních předpisů.

IV. II. Obecný právní rámec

- [15] Podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že znemožní nebo závažně ztíží výkon dozoru podle ust. § 18 odst. 1 tím, že neumožní ERÚ výkon jeho oprávnění podle ust. § 18 odst. 5 energetického zákona nebo nesplní některou z povinností podle kontrolního řádu.
- [16] Podle ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu je kontrolovaná osoba povinna vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění stanovených tímto zákonem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost a podat ve lhůtě určené kontrolujícím písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou, pokud o to kontrolující požádá.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [17] ERÚ v Žádosti o poskytnutí podkladů a informací, č. j. 11079-98/2024-ERU, poučil účastníka řízení s odkazem na ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu o jeho povinnosti vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit ERÚ výkon jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost. ERÚ rovněž účastníka řízení poučil, že pokud právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba znemožní nebo závažně ztíží výkon dozoru podle ust. 18 odst. 1 energetického zákona tím, že nesplní některou z jeho povinností podle kontrolního řádu, dopouští se přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, za který může být podle ust. § 91a odst. 9 energetického zákona uložena pokuta až do výše 1 000 000 Kč.

- [18] Výkon kontroly je jednou z nejtypičtějších činností veřejné správy. Ust. § 2 kontrolního řádu zakotvuje, že kontrolní orgán při kontrole zjišťuje, jak kontrolovaná osoba plní povinnosti, které jí vyplývají z jiných právních předpisů nebo které jí byly uloženy na základě těchto předpisů. Z uvedeného ustanovení tedy vyplývá, že podstatou činnosti orgánů veřejné správy v rámci kontroly je zjišťování plnění povinností kontrolovaných osob. Podle ust. § 8 písm. c) kontrolního řádu je kontrolní orgán oprávněn požadovat poskytnutí údajů, dokumentů a věcí vztahujících se k předmětu kontroly nebo k činnosti kontrolované osoby. Z uvedeného ustanovení je patrné, kdy kontrolovaná osoba může odmítnout poskytnout kontrolnímu orgánu požadované údaje a dokumenty, aniž by ze strany kontrolního orgánu došlo k uložení sankce. Je jím případ, kdy požadované údaje a dokumenty nesouvisí s předmětem kontroly.
- [19] ERÚ zahájil s účastníkem řízení kontrolu v režimu kontrolního řádu, jejímž předmětem bylo dodržování povinností vyplývajících z ust. § 11 odst. 10 energetického zákona v souvislosti s vyúčtování dodávky plynu a sdružených služeb dodávky plynu zákazníkům účastníka řízení.
- [20] Správní orgán má za to, že předmět řádně zahájené kontroly byl dostatečně vymezen a podklady, které ERÚ na základě žádosti po účastníkovi řízení požadoval předložit s výkonem a předmětem kontroly přímo souvisely, tudíž účastník řízení byl povinen poskytnout v tomto směru součinnost spočívající v předložení požadovaných podkladů a informací ve stanovené lhůtě nezbytných pro posouzení, zda skutečný stav odpovídá stavu předpokládanému právními předpisy.
- [21] Správní orgán tak má za nepochybné, že účastník řízení v rámci kontroly nepředložil ERÚ požadované informace a podklady, a tedy neposkytl potřebnou součinnost k výkonu jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem. Účastník řízení svým jednáním, resp. opomenutím, porušil ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu, a tedy závažně ztížil výkon dozoru ERÚ nad právními předpisy uvedenými v ust. § 18 odst. 1 energetického zákona, neboť ERÚ je schopen v důsledku nesoučinnosti účastníka řízení pouze ve velmi omezené míře (ve vztahu k omezenému počtu zákazníků účastníka řízení) zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [22] S ohledem na výše uvedené má správní orgán za to, že účastník řízení, jakožto kontrolovaná osoba, porušil ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu, když nepředložil ERÚ ve stanovené lhůtě, tj. do dne 10. února 2025, požadované informace a podklady, čímž neposkytl ERÚ potřebnou součinnost k výkonu jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona.
- [23] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, resp. z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou správních deliktů (přestupků) je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu (přestupku), pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt (přestupek), musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku) a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.
- [24] Při posouzení materiální stránky přestupku je třeba vycházet zejména ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem

za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti.

- [25] V daném případě došlo k závažnému ztížení, ve významném rozsahu dokonce až ke znemožnění výkonu dozoru v energetice ze strany ERÚ nad energetickými odvětvími neplněním povinností stanovených ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu, kdy neposkytnutím požadovaných informací a podkladů ve stanovené lhůtě byl ERÚ zkrácen o tyto informace, které jsou nezbytné k zajištění řádného výkonu kontroly realizované orgánem veřejné moci. Neposkytnutí ERÚ vyžádaných informací tak má nepochybně určitý stupeň společenské škodlivosti, tím spíše v případě, že si ERÚ požadované podklady a informace fakticky není schopen zajistit jiným způsobem než právě od účastníka řízení. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku, jelikož je zde zájem na řádném, rychlém a efektivním výkonu kontroly, jejíž primárním účelem je zjistit, zda a jak kontrolované osoby dodržují povinnosti (neporušují zákazy) stanovené jim zákonem nebo uložené na jeho základě.
- [26] Výše uvedené skutečnosti poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, kdy tato společenská škodlivost podle správního orgánu dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, neboť společenská škodlivost výše uvedeného jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [27] Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z vytýkaných přestupků. Ostatně ani účastník řízení žádné takové skutečnosti v průběhu řízení netvrdil.
- [28] Správní orgán vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání 2 přestupků podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona.

V. Uložení správního trestu

- [29] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [30] Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází v úvahu co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta.
- [31] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Nadto se takový trest nejeví ani jako vhodný při trestání právnické osoby ve vztahu k neplnění povinností vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit ERÚ výkon jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost, kdy takovýto správní trest by mohl stěžejně plnit svou represivní funkci.

- [32] Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.
- [33] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona je možné v souladu s ust. § 91a odst. 8 energetického zákona uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč.
- [34] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.
- [35] Povaha přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona spočívá v samotném závažném ztížení výkonu dozoru ze strany ERÚ, neboť účastník řízení, jakožto kontrolovaná osoba neposkytl kontrolujícím potřebnou součinnost, když nedoložil ERÚ ve stanovené lhůtě požadované podklady a informace, které ERÚ dále při výkonu své dozorové působnosti v oblasti energetiky využívá a které jsou zcela zásadní pro určení případné odpovědnosti za protiprávní jednání.
- [36] Z povahy dotčeného přestupku pak vyplývá i jeho závažnost, kdy tento přestupek hodnotí správní orgán jako relativně závažný, neboť si ERÚ požadované podklady a informace fakticky není schopen zajistit jiným způsobem než právě od účastníka řízení. Správní orgán zároveň nemůže nepřihlédnout ke skutečnosti, že z dosavadního postupu účastníka řízení se jeví, že účastník řízení zcela záměrně neposkytuje ERÚ podklady k vyúčtování dodávek plynu do více než 200 odběrných míst zákazníků. Účastník řízení tyto podklady neposkytl v rámci prováděné kontroly ale ani v rámci vedeného řízení o přestupku, když pouze proti příkazu podal odpor, který nikterak neodůvodnil, v rámci správního řízení se k věci rovněž nevyjádřil a zejména dodatečně požadované podklady ERÚ neposkytl. Z takového postupu účastníka řízení jako kontrolované osoby lze dovozovat, že účastník řízení svou nesoučinností kryje neplnění svých zákonných povinností vůči zákazníkům, za což by mu mohla být uložena (s ohledem na rozsah potenciálního neplnění dotčených povinností) mnohem citelnější pokuta, než v případě nesoučinnosti v rámci prováděné kontroly.
- [37] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při dodržování stanovených povinností. Správní orgán si je vědom, že účastníku řízení byly v minulosti uloženy pokuty za porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví (rozhodnutí č. j. 08603-10/2019-ERU ze dne 31. srpna 2020, rozhodnutí č. j. 03125-3/2021-ERU ze dne 20. května 2021, příkaz č. j. 03532-3/2022-ERU ze dne 3. února 2022, příkaz č. j. 03380-3/2024-ERU ze dne 5. března 2024, příkaz č. j. 11637-3/2024-ERU ze dne 19. září 2024 a příkaz č. j. 13159-3/2024-ERU ze dne 29. října 2024), kdy v případě posledních čtyř jmenovaných příkazů se jedná o porušení svou povahou velmi blízké projednávanému přestupku, tj. neposkytnutí součinnosti při dozorové činnosti ERÚ. Rovněž z dalších, aktuálně vedených řízení o přestupcích účastníka řízení si je správní orgán vědom, že účastník řízení zcela přerušil spolupráci s ERÚ, přinejmenším v oblasti jeho dozorových kompetencí. Takovýto stav považuje ERÚ za neudržitelný, zejména s ohledem na skutečnost, že účastník řízení je držitelem licence vydávané ERÚ. Správní orgán právě tuto skutečnost považuje za zcela určující pro výši ukládané pokuty, kdy je zjevně patrné, že dosud ukládané pokuty, spíše při spodní hranici zákonné sankce, neplní svou preventivní funkci. Správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty v polovině zákonné sazby, tj. ve výši 500 000 Kč.
- [38] Co se týče osoby pachatele přestupku vycházel správní orgán při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační

charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

- [39] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [40] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [41] Trest v podobě pokuty lze ukládat nejen těm subjektům, které mají k jejímu okamžitému uhrazení dostatečné, volné finanční prostředky. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, dále vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a automaticky neznamená, že každá uložená pokuta by byla likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby.
- [42] Účastník řízení je obchodní společností existující za účelem dosahování zisku. Cílem zákazu ukládání likvidačních pokut je zabránit likvidaci ekonomické aktivity trestané osoby. V případě ukládání sankce a posuzování jejího likvidačního charakteru na obchodní společnost nelze vycházet pouze a jen ze samotného zisku, nýbrž též z dalších skutečností, jako je např. obrat společnosti a její obchodní aktivity, které pomáhají vytvořit si bližší představu o ekonomické síle subjektu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. srpna 2014, č. j. 10 Ads 140/2014-58). Správní orgán však nedisponuje informacemi o majetkových poměrech účastníka řízení, když ve Sbírce listin jsou zveřejněny zcela neaktuální účetní závěrky účastníka řízení, které nemohou podat objektivní obraz o jeho současných finančních poměrech. Správní orgán však odhaduje, že zaplacení pokuty v řádu několika set tisíc korun se pro účastníka řízení jako držitele licence na obchod s plynem, aktivně dodávajícího plyn do několika set odběrných míst zákazníků, nemůže stát jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti, v opačném případě by zůstalo otázkou, zda účastník řízení vůbec splňuje finanční předpoklady být držitelem licence na obchod s plynem či plní povinnosti podle ust. § 11 odst. 1 písm. m) energetického zákona.
- [43] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi ERÚ v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

- [44] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 2 500 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v.r.
oprávněná úřední osoba
Odbor sankčních řízení

Obdrží: HALIMEDES, a.s.